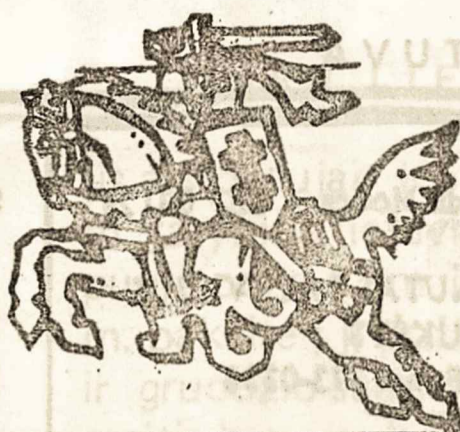

MŪSŲ LIETUVA

LIETUVOS
NACIONALINIS
M. NAŽYVDO

NR. 14 (2099) SEMANÁRIO 1989 - BALANDIS-ABRIL 6 - NCz. \$ 0,30 - R. Juventus, 28 - Pq. da Moóca - 03124 SÃO PAULO, Tel. 273-0338

A. Saulaitis, SJ

LIETUVIŲ ĮKURTAM MIESTUI 100 METŲ

Brazilijos pietuose Rio Grande do Sul valstijos Ijuí miestas (tariama "y-žu-y") 1987 – 1990 metais švenčia savo šimtmetį, o 1988 m. sukanka lygiai tiek pat metų nuo pirmosios grupinės lietuvių imigracijos į Braziliją. Iš viduryje tankaus miško pirmųjų 20 lietuvių šeimų išaugo Urugvajaus upės baseine virš 100.000 gyventojų miestas, kurio šūkis gan lietuviškas: "Darbštus kaip avilys".

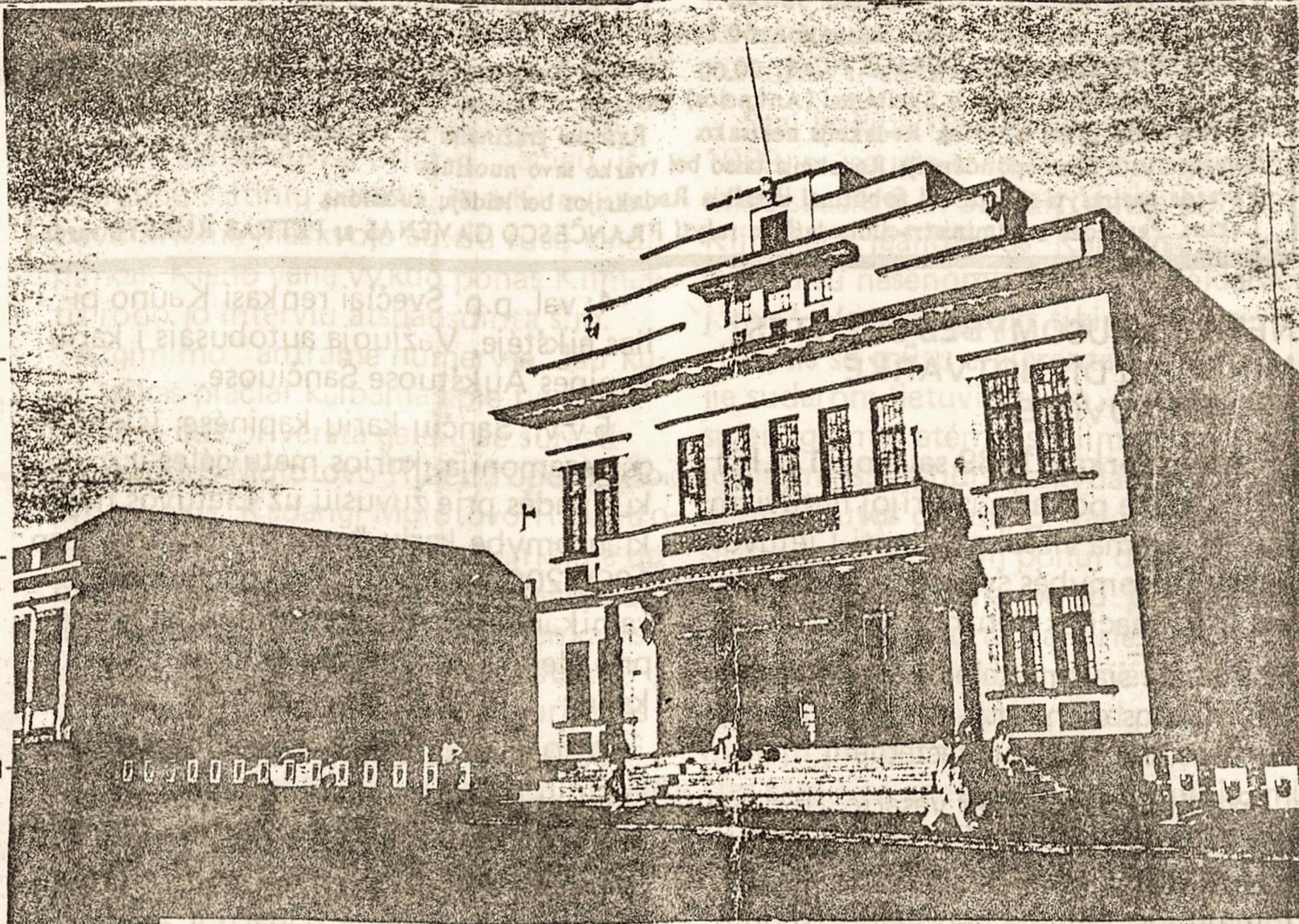
Tuometinę lietuvių nuotaiką aprašo vokietis jėzuitas kun. José von Lassberg, slaptai lankęsis Lietuvoje kalbos išmokti ir 1899 gruodžio 24, 31 ar sausio 6 d. laikęs šv. Mišias naujos kolonijos lietuviams:

"Guaporé vietovės lietuviai nepaprastai džiaugėsi, kai jie pirmą kartą šventė Mišias lietuviškai giliuose miškuose. Jie beveik visi yra varguoliai, nes kai kurie atvykę tik prieš keleta mėnesių iš Vilniaus gubernijos. Beveik visi su šeimomis gyvena naujos sodybos laikinose pastogėse, kol vyrai miško gilumoje stato trobas...

Kokios žavingos lietuvių liaudies dainos. Tai nepaprastas ir išskirtinis grožis užburiantis visus.

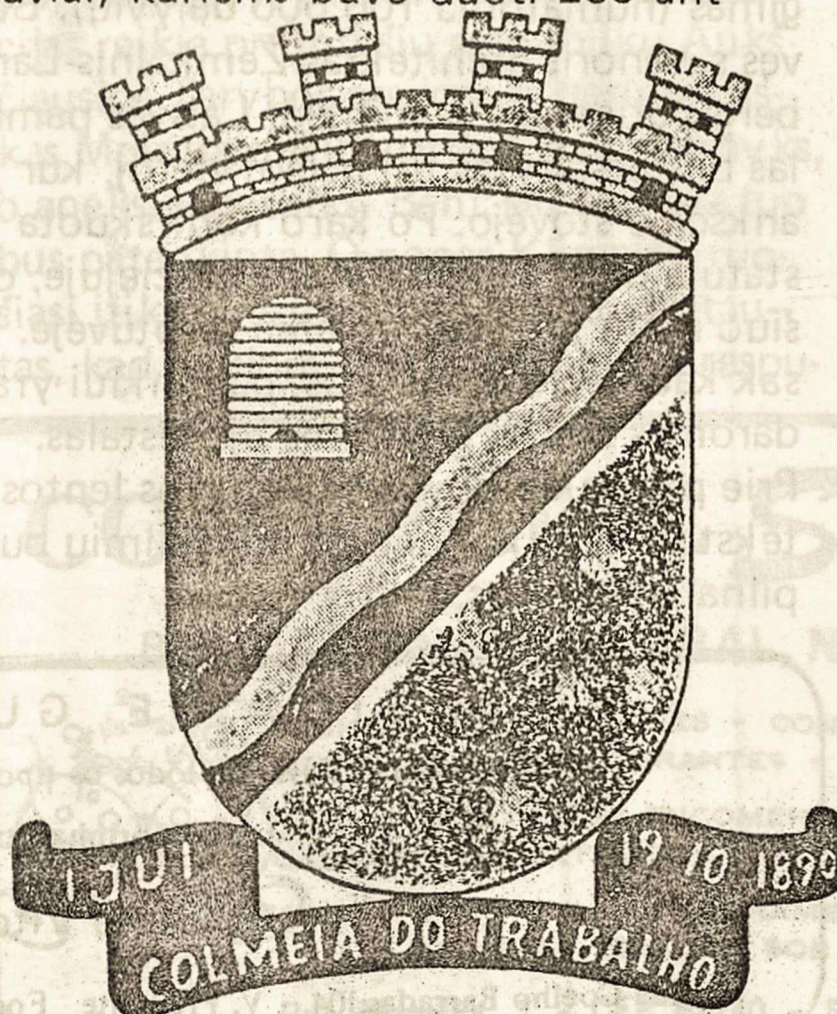
Pirmąjį sekmadienį popiet apie trečią val. ir 45 min. užėjo smarkios liūtys. Skubėjau nuo lietaus apsisugoti medinėje koplyčioje. Beveik visa šios kuklios šventovės patalpa buvo vandeniui patvinusi. Nuo vėjo net stogas pakilo, vienas skersinis lūžo, lenkai (kartu su lietuviais kolonijoje kūręsi) iš išgąščio pradėjo šaukti, ir viena lenkė bematant puoė ant žemės. Tačiau lietuvių stiprios figūros liko lyg tvirtai žemėje įsodintos ir visai nesijaudindami toliau giedojo rožinį".

Pagal Nepriklausomybės metais pradėtą leisti enciklopediją, 1888 m. emigravo į Braziliją 800 šeimų; Bostono ir kitose laidose minima keliasdešimt šeimų ar 800 asmenų. Imigrantai atplaukdavo į Rio Grande do Sul sostinę Porto Alegre, o iš čia buvo skirstomi į naujai atidaromas kolonijas valstijos šiaurėje. Kiek žinoma, lietuviai pateko į mišrių tautybių sodybas Ijuí, Guaporé ir Erechim vietovėse. Tautinių mažumų kapelionas kun von Lassberg rašo: "Naujo kelio užuomazgoje

įsikūrė italai, lenkai, vokiečiai, kroatai, rutėnai ir lietuviai (originalė "lietuviai" pabraukta): nelaimingas tautų mišinys. Toks mišinys niekad neneša gero Kolonijai". Vėliau mokslinės studijos patvirtino kunigo teiginį – kur įsikūrė tik vokiečių (nuo 1824), italų (nuo 1874) ar kitos tautybės branduolys, gyvenvietės darščiai augo ir klestėjo. Iki 1913 m. Brazilijos valdžia dar leido vienos tautybės imigrantams kartu kurtis, o vėliau visai pabūgo "užsieniškų" židinių.

Pirmasis į Ijuí atvykęs buvo vokiecis, tačiau pirmieji gyventojai buvo lietuviai, kuriems buvo duoti 250 ant

Ijuí miesto herbas su šūkiu ir įsteigimo data

IJUÍ Miesto ROTUŠĖ

1000 metrų plotai iškirsti, sodyboms statyti ir ūkiui steigti. Raudonoji Brazilijos žemė, tiek skirtinga nuo Lietuvos juodžemio (šiitam kiimate geležies junginys netirpsta), davė gerą derlių kukurūzų, javų ir pupų. 1897 m. Ijuí jau turėjo 6068 gyventojus, 1940 – 43.000, 1977 m. – 70.000, kurių 20.000 gyveno ūkiuose 1912 m. miestis jau turėjo burmistą, 32 įvairių rūšių (valdiškų ir privačių) mokykių, 300 km gan padorių kelių į vaisčiaus gyvenvietes. 1898 metais buvo 30 lietuvių šeimų, ir toks mišrus gyventojų kiubas buvo papuoštas Lenkijos ereliu ir Lietuvos Vytim; 1895 m. apsigyveno protestantų pastorius, o 1896 m. – katalikų kunigas, rašo 1898 m. straipsnyje kun. Antoni Cuber.

Ijuí vietovė prie to paties vardo upės ir intako Conceição yra maždaug 384 m. virš jūros lygio; metinis temperatūros vidurkis beveik 20° C, svyruodamas tarp – 4 ir 38° C. Iš čia buvo pakirsti keliai į buvusios "Guarani respublikos" misijų stotis – Santa Mariá, Santo Angelo ir kitas. Mat, tuo metu XIX a. antroje pusėje iš São Paulo labai plito kavininkystė, ir valdžia uoliai stengėsi miškingus plotus nukirsti, ekonomiją gerinti.

Tokio augimo kaina buvo labai brangi. Ijuí vietovėje visi maži vaikučiai labai greit mirė, o sveikatingumo stoka pakirto ir kitų gyventojų sveikata (tesinys 4-tam psl.)

SEMANARIO MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje NCz\$. 8,00

Prenumerata paprastu paštu / užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 50 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS NCz\$. 20,00

Užuojautos, Sveikdinimai ir Skelbimai (Anūncijos)

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako.

Stripsnius ir Korespondenciją Redakcija taisy bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Cekius Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juventus, 28 Parque da Mooca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Director Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina NCz\$. 0 30

1 P. Amerika oro paštu: 45 Dol.

1 tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS NCz\$. 15,00

mokami už skilties (Coluna) centimetrai NCz\$. 0 60,

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Atsiliepimai priimami.

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMŲ DIENOTVARKĖ LIETUVOJE

(New Yorkas, 1989 sausio 31. LIC)

Pirmą kartą pokario istorijoje lietuviams bus leidžiama viešai paminėti Lietuvos nepriklausomybės šventę, praneša Lietuvos Informacijos Centras.

Valdžia šiais metais paskelbė vasario 16d. tautos diena, t.y. nedarbo diena, kurią reikės atidirbti šeštadienį.

Praeitais metais per vasario 16 d. saugumas sulaukė žmogaus teisių gynėjus, paskelbusius taikingus Vasario 16-tos minėjimus. Milicija neprileido žmonių prie istorinės reikšmės turinčių paminklų, prie kurių buvo numatyta padėti gėlių. Tuometiniai rengėjai, kaip pvz. Vytautas Bogušis, Petras Cidzikas, Nijolė Sadūnaitė ir Antanas Tierleckas, buvo tardomi ir laikomi saugume, o kiti bandę paminėti šią sukaktį buvo sulaukyti, išsklaidyti – keliais atvejais, net primušti.

Š. m. vasario 15-16 d.d. pagrindinius minėjimus Kaune ir Vilniuje rengia Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis. Tikimasi, kad visi kiti Lietuvos miestai irgi savaip paminės šią sukaktį. Rengėjai viliasi, kad valdžios atstovai dalyvavę 1988 m. vasario mėn. represijose, pajus "moralinę atsakomybę" ir atsisakys dalyvauti iškilme. Pasak Sąjūdžio seimo nario Henriko Samboros, vietinė Sąjūdžio taryba Kaune įdavė miesto valdžios atstovams nepasitikėjimo raštą, kuriuo juos perspėjo, kad jų dalyvavimas iškilme nelaukiamas ir nepageidaujamas dėl "praeitų metų vykdytų represijų".

Pateikiame Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimų dienotvarkę, kurią sausio 25 d. patvirtino Lietuvos TSR KP Centro komitetas.

Trečiadienį, vasario 15, Kaunas.

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 1o and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

4: val. p.p. Svečiai renkasi Kauno pilies aikštėje, Važiuoja autobusais į karių kapines Aukštuose Šančiuose.

5 v.v., Šančių karių kapinėse. Iškilminga ceremonija, kurios metu gėles ir vainikus padės prie žuvusių už Lietuvos nepriklausomybę karių kapų (numatoma tarp 1000-2000 dalyvių). Tuo pačiu metu, vainikai bus padėti Petrašiūnų kapinėse prie Nepriklausomybės akto signatų kapų.

5:30 v.v. Autobusų kolona išvyksta iš kapinių į Kauno muzikinį teatrą.

6 v.v., Kauno muzikiniame teatre. Šventinis Sąjūdžio seimo posėdis, kuriame svarstys Lietuvos dabartį ir ateities problemas. Dalyvauja seimo nariai ir garbės svečiai. Kviečiami atstovai iš Estijos ir Latvijos liaudies frontų, iš Rusijos neformalių grupuočių, spaudos atstovai, svečiai iš užsienio, įvairių lietuvių išeivijos organizacijos.

Ketvirtadienį, vasario 16, Kaunas.

8 val. ryto, Kauno arkikatedroje-bazilikoje. Iškilmingos mišios.

9:45 val. ryto. Šventinė eisena iš Kauno bazilikos Vilniaus, Ožėškienės, Donelaičio gatvėmis iki Laisvės paminklo (numatoma 15.000 dalyvių).

10:30-12, Kauno karo muziejaus sode lyje. Mitingas ir Laisvės paminklo atidengimas (numatoma 100.000 dalyvių). Buvęs savanoris architektas Žemkalnis-Landsbergis atidengia paminklą. Laisvės paminklas bus atstatytas toje pačioje vietoje, kur jis anksčiau stovėjo. Po karo konfiskuota statula buvo laikoma Karo muziejuje, o šiuo metu ji restauruojama dirbtuvėje. Pasak kauniečio Samboros, paminklui yra daromas naujas granitinis pjedestalas. Prie paminklo buvusios keturios lentos su tekstais neišliko, bet jos iki iškilmių bus pilnai atstatytos.

2 val. p.p., Kauno filharmonijoje ir sporto halėje. Koncertas.

7 v.v. Neries ir Nemuno santakoje, Kaune. Tautinis vakaras: folklorinių ansamblių pasirodymai, laužai fejerverkai.

Ketvirtadienį, vasario 16, Vilnius. Mišios Vilniaus katedroje.

2val. p.p., Pilies gatvėje 26. Memorialinės lentos atidengimas ten, kur buvo pasirašytas Nepriklausomybės aktas (numatoma 10.000 dalyvių).

3 val. p.p., Valstybiniame dramos teatre. Iškilmingas minėjimas, mokslinė konferencija apie Nepriklausomybės aktą. Bus transliuojama per televiziją.

6 v.v. Įvairūs minėjimai Vilniuje prie istorinių vietų susijusių su Lietuvos nepriklausomybės atkūrimu.

7 v.v., Vilniaus sporto rūmuose. Iškilmingas koncertas. Pirmoje dalyje – chorai, antroje – simfonija.

8 v.v. iki vidurnakčio, Katedros aikštėje. Mitingas ir šventinis koncertas. Visų formalių ir neformalių judėjimų, religinių bendruomenių, tautinių mažumų atstovai ir svečiai iš užsienio yra kviečiami dalyvauti.

Vasario 15-16 d.d. Vilniuje. LPS Žemdirbių suvažiavimas (LIC pastaba redakcijom: Anksčiau buvo skelbta, kad suvažiavimas įvyks vasario 26. Dabar pakeista į nurodytas dienas). Valdžia suvažiavimui darė daug kliūčių ir uždraudė televizijai suvažiavimą transliuoti.

Vasario 15-16 d.d. Vysk. Motiejaus Valančiaus blaivybės sąjūdis, kuris laiko save Sąjūdžio dalimi, tomis dienomis skelbia blaivybės akciją visoje Lietuvoje ir kviečia visus tarti penkis kartus "ne": negerti, nevaisinti, nepirkti, nepardavinėti ir negaminti.

JAUNIMO SAJUNGOS KONFERENCIJA

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba organizuoja visų kraštų jaunimo sąjungos konferenciją "Vasario 16 gimnazijos" patalpose, Vakarų Vokietijoje. Konferencija numatyta liepos 7-10 dienomis. Šios konferencijos tikslas: reaguoti į dabartinę Lietuvos padėtį ir išvystyti ryšius su Lietuvos jaunimu. Konferencijos reikalais rūpinasi Mirga Šaltmiraitė, Toronto (Kanada). Telef. (416) 588.8141. (PLB Inform.)

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V. ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJE.

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

SAJŪDIS RAGINAMAS ATŠAUKTI KLIMAIČIO ĮGALIOJIMUS

(Vilnius, 1989 sausio 25. LIC) Trys nevaldinės grupės Lietuvoje kreipėsi į Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimo tarybą, ragindami ją atšaukti Algiui Klimaičiui suteiktus įgaliojimus, praneša Lietuvos Informacijos Centras. Lietuvos Laisvės Lygos, Lietuvos iniciatyvinės Helsinkio nutarimams remti grupės bei Lietuvos Tautinės Jaunimo Sąjungos, t.y. Jaunosios Lietuvos, sausio 17 d. kreipimasis buvo atspausdintas Laisvės lygos sausio 21 d. informaciniam biuletenyje, nr. 6.

Vienas Laisvės lygos narys painformavo LIC, kad Lyga žada suruošti piketą vasario mėnesio pradžioje kai Vilniuje lankysis A. Klimaičio vedama Europos Parlamento delegacija. Piketo tikslas: įrodyti, kad lietuvių tauta pageidauja ne autonomijos, o tikrai pilnos nepriklausomybės.

Žemiau pateikiame Lygos bei kitų grupių kreipimąsi į Sąjūdį.

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio seimo tarybai

Š.m. sausio 12 d. Laisvosios Europos radijo stotis, transliuojanti savo laidas į Lietuvą, supažindino klausytojus su katalikiškame Darbininke atspausdintu straipsniu iš kurio sužinojome, kad jau praėjusių metų gegužyje Vliskas įspėjo savo atstovą Europos Parlamente Algį Klimaitį pakeisti savo požiūrį į Estijos, Latvijos, Lietuvos bylas sprendimą. Analogišką įspėjimą ponui Klimaičiui įteikė ir Pabaltijo Santalka. Kadangi Klimaitis ir toliau piršo Europos Parlamentui idėjas, kenkiančias Pabaltijo tautų laisvės reikalui, gruodžio 19 d. Vliskas ir Pabaltijo Santalka atėmė iš pono Klimaičio visus įgaliojimus Europos Parlamente. Buvo pašalintas iš Vliko.

Kodėl apie tai lietuvių tauta sužinojo praėjus vos mėnesiui? Dalis visuomenės jau seniai reiškia savo nepasitenkinimą į Lietuvą transliuojančių radijo stočių laidų turiniu. Paskutinė žinia apie Klimaitį sustiprina tautos pasipiktinimą.

Š. m. sausio 3 d., ponas Klimaitis gavo plačius įgaliojimus iš Estijos Nacionalinio Fronto ir Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio. Kas tas ponas Klimaitis, ir ką

jis atstovauja? Kokie jo siekiai? 1987 m. tarybinė lietuvių spauda nekartą užsi puolė poną Klimaitį. Praėjusiais, 1988 m. pakeitė jį jožiūrį. Spalio, lapkričio ir gruodžio-sausio mėnesiais ponas Klimaitis buvo pakviestas į Lietuvą. Buvo taip pat Taline ir Rygoje. Nepasisekė jam tik Rygoje. Latviai nedavė Klimaičiui jokių įgaliojimų.

Klimaitis važinėdamas aiškina, kad Maskva atsisakiusi jį priimti. Tačiau, iš patikimų šaltinių patirta, kad Klimaitį buvo priėmę Maskvoje aukšti rusų valdininkai. Kieno valią vykdo ponas Klimaitis rodo jo interviu atspausdinta š.m. "Atgimimo" antrame numeryje. Jau kuris laikas plačiai kalbama apie tai, kad Maskva bus priversta galų gale surasti slaptuosius Molotovo-Ribentropo pakto protokolus. Kadangi Molotovo-Ribentropo pakto 50 metinių proga Lenkijoje demokratiniai sluoksniai ruošia plačią politinę akciją, Maskva nori užbėgti lenkams už akių, paskelbti paktą nusikalstamu dokumentu, neturinčiu jokių juridinės galios nuo pat jo pasirašymo. Vadinasi Molotovo-Ribentropo paktas bus paskelbtas nusikalstamu dokumentu. Tačiau... Hitlerio-Stalino sąmokso paskėmės paliktos galioje, t.y. trys Pabaltijo valstybės lieka integraline Rusijos imperijos dalimi.

Šiam uždaviniui įgyvendinti, Maskva pasikvietė poną Klimaitį, kuris tikimasi turi nemažą patyrimą mulkinti vakariečius, išrinktus į Europos Parlamentą. Klimaičio aiškinimu, Molotovo-Ribentropo paktas "nekorektiškas". Ne nusikalstamas tarptautinis dokumentas, o tik nekorektiškas. Tai turbūt naujadaras tarptautinės teisės žodyne. Kelių suverenių valstybių okupacija, jų inkorporacija, gyventojų fizinis ir dvasinis genocidas yra nekorektiškas aktas. Ką daryti su šiuo nekorektišku tarptautiniu dokumentu?

Klimaitis turi savąjį receptą, tik ne labai originalų: partijos paruoštas Estijos, Latvijos ir Lietuvos TSRS konstitucijas reikia priimti šių respublikų Aukščiausios Tarybos sesijose ir nesimpatiškas Molotovo-Ribentropo paktas išnyks, o aneksija pasiliks. Bent jau Maskva tuo bus patenkinta. O ponas Klimaitis ruošiasi įtikinti estų, latvių ir lietuvių tautas, kad naujomis konstitucijomis respu-

blikų politinis statusas bus visiškai suderinamas su tarptautine teise. Pripažįstama, kad trys Pabaltijo valstybės bus aneksuotos, tačiau Aukščiausiosios Tarybos deputatams pakėlus rankas už šiek tiek reformuotas Stalino ir Brežnevo Pabaltijo tautoms padovanotas konstitucijas, šios valstybės taps savarankiškomis ir suverenomis...

Štai kokius klaidžiojimus girdime 1989. m. sausio mėn. Šią poziciją palaikina sausio 3 d. Sąjūdis, davęs ponui Klimaičiui įgaliojimus. Kaip visą tai suderinti su nesenomis Sąjūdžio deklaracijomis? Vasarą Sąjūdis tikino, kad reikia vienyti su mūsų emigrantais, nes mes ir jie sudarom lietuvių tautą. Kadangi mūsų emigrantai atėmė iš Klimaičio visus įgaliojimus. Sąjūdis, laikydamas save sudėtine tautos dalimi, privalo anuliuoti savo sausio 3 d. tam ponui duotus įgaliojimus. Šie įgaliojimai be abejojimo bus panaudoti prieš lietuvių tautą, prieš lietuvių tautą, prieš jos siekimą laisvės ir nepriklausomybės, įspėjame, kad ponui Klimaičiui pradėjus realizuoti savo užmačias Maskvos aneksuotoje Lietuvoje, mūsų organizacijos atsakys plačiomis politinėmis akcijomis Vilniuje ir kituose Lietuvos miestuose.

Lietuvos Laisvės Lyga
Lietuvos Iniciatyvinė Helsinkio
Nutarimams Remti Grupė
Lietuvos Tautinė Jaunimo Sąjunga
Jaunoji Lietuva

Vilnius

1989 m. sausio 17 d.

(LIC)

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras kartu su lietuvių istorijos draugija rengia. Varpo pilno komplekto perspausdinimą to istorinio leidinio pradžios šimtmečio proga. Spaudai ruošia Juozas Masilionis ir Liudas Kairys. LTSC leidykla šiuo metu irgi ruošia Dr. William Urban monografiją, The Samogithian Crusade, apie kryžiuočių veiklą Žemaitijoje. Dr. Urban yra pasaulinio masto istorikas. Monografijos mecenatai yra Krištanavičiaus fondas ir Baltų studijų draugija (Association for the Advancement of Baltic Studies). LTSC veikia Jaunimo centre, telefonas (312) 434-4545.

LIGONIŲ DĖMESIUI

Šv. Kazimiero parapijoj yra dvi ligonių lovos. Jos kartais yra labai naudingos, bet sunkiai gaunamos. Taip pat yra dvi ratuotos ligonių kėdės. Reikalui esant kreiptis į parapiją: tel. 273-0338.

COMERCIAL SUEVZAS LTDA.

BEBIDAS FÍNAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

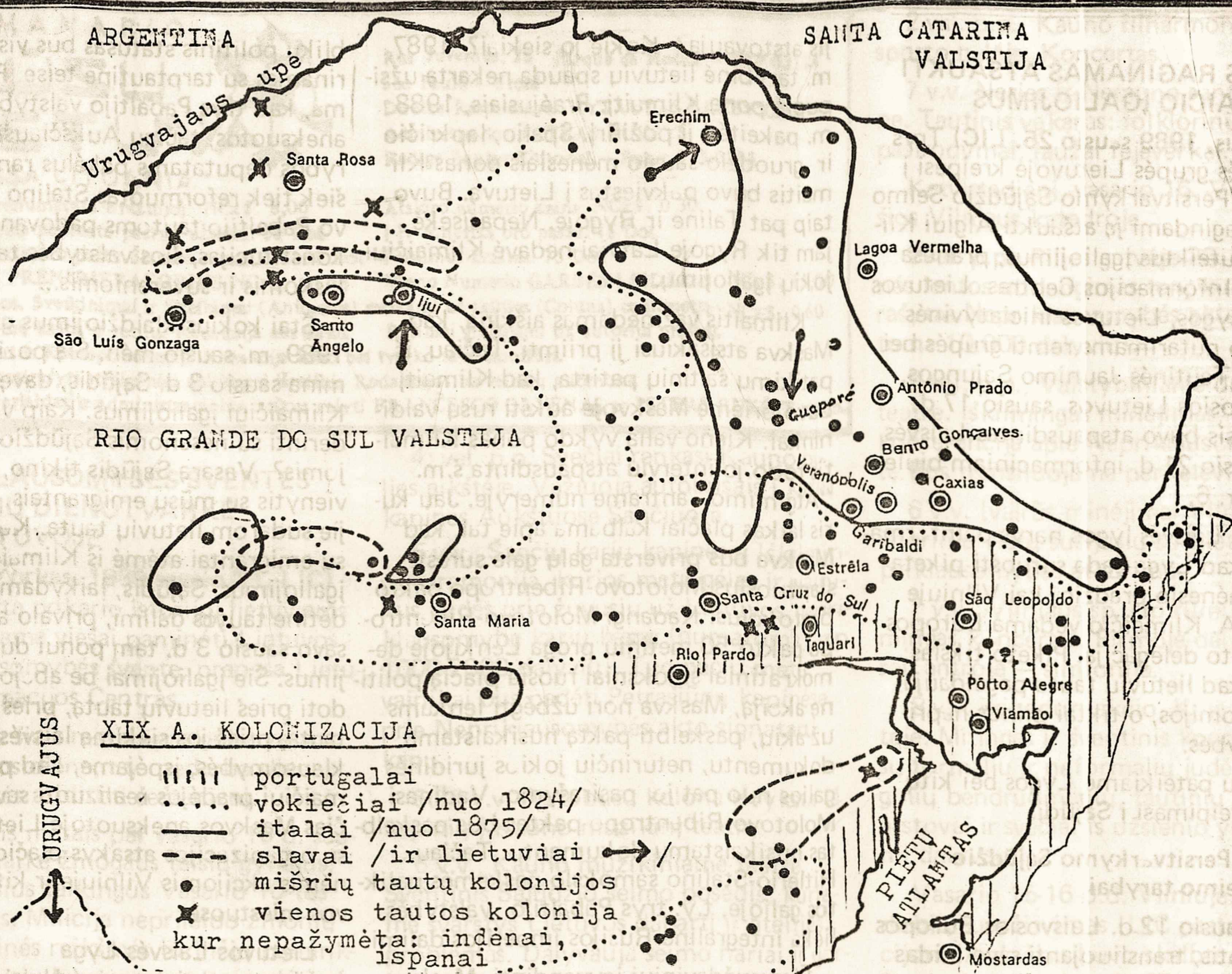

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manaiás, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

Rio Grande do Sul kolonizacija tautybės grupėmis

LIETUVIŲ ĮKURTAM MIESTUI 100 METŲ

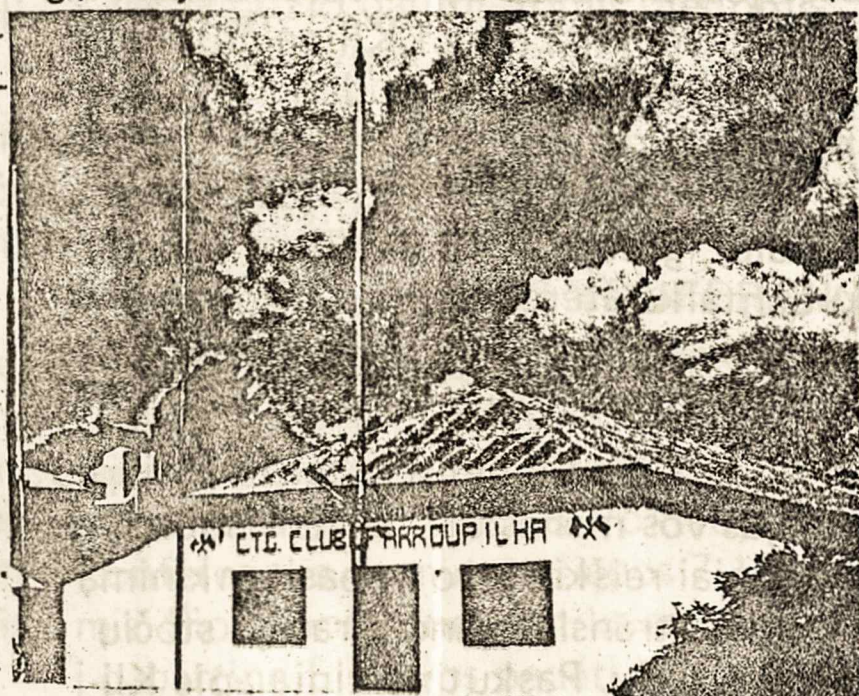
ta. Kai buvo žadėta, jog nuvykę į prākirsto tako galą rasią gatavas pastoges, rado tik palmių šakomis dengtus stogelius. Imigrantai nusiminė. Miškuose žvėrys ir gyvatės – visai nepanašū į Kauno guberniją, iš kurios į Ijuį atplaukė. Atkeliavę lietaus metu, neturėjo kur miegoti ar pasislėpti, o karštą Brazilijos vasarą jau iš laivų išmetę žieminę aprangą, staiga pradėjo šalti. Ir, rašo kun. Cuber, juos apėmė "neaprašomas tėvynės ilgesys". Kolonijų prievaizdai kartais negailėstingai elgesi, o valdžia apie šią kone vergiją nežinojusi. Atvykus didesniai skaičiui lenkų, jau buvo galima oficialiai Ijuį miestą įsteigti 1890 m. spalio 10 d. Dešimtmetį po įsteigimo čia jau gyveno 19-kos tautybių žmonių.

Į artimiausią anksčiau įsikūrusį miestą buvo 53 km. jaučiu traukiamų vežimų. Iš neviltingumo sunkiais laikais būriai kolonistų keliaudavo pėsti maito ar reikmenų nusipirkti o kiti visai iškeliavo, pabėgdami nuo kolonijų organizatorių priežiūros Kiek žinoma, šiais laikais dar yra keletas lietuvių šeimų Erechim vietovėje, tačiau žinių apie Ijuį ar Guaporé gyvenusius lietuvius ar jų palikuonis neturima. Kai kurie, aišku, nusikraustė į didesnius miestus ar sostinę Porto Alegre.

Vokiečių kolonizacija istorikų yra plačiai ištirta, ir tos kilmės jėzuitas istorikas kun. Artur Rabuske lietuviams iš šių šaltinių parūpino medžiagos 1976 metų leidiniui (pagrindinės 1926-29 imigracijos penkiasdešimtmečio proga.) Labai aišku, kad Rio Grande do Sul lietuvių dvasinę būklę ugdė ir palaikė misijonierius kun. von Lassberg, kuris kruopščiai savo provincijai Vokietijoje ir savo šeimai nuotykius aprašė.

1851 m. Detmolde gimęs kunigas 1897 m. atvyko dirbti Brazilijoje, kur jau buvo labai daug vokiečių imigrantų. Tačiau pasišventė ne savo tautiečių, o tautinių mažumų tarnybai Prieš apleidamas Europą, dvejus metus nuo 1895 iki 1897 lankėsi Lenkijoje Lietuvoje, gal ir Vengrijoje, išmokdamas iš viso 13 kalbų, kuriomis vargingiems kolonistams patarnavo. Be galo įdomūs apra-

šymai pirmosios vyskupo kelionės į tokias naujas sodybas, kai vyskupui vertėjavo trylikmetis berniukas, nes suaugę naujakuriai nei krašto nei vokiečių

Lietuviu-lenkų klubas IJUį mieste

CHOPPERIA
ALEXCHOPP LTDA.

CHOPP – PIZZA – QUEIJOS – FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS – MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 – Bom Retiro – Tel. 223-2333

ITUI miestas šiandien

kalbos nemokėjo. Kun. von Lassberg mirė 1946 m.

Brazilijos istorikai rašo kad lenkų, lietuvių, ukrainiečių ir kitų imigracijos iš caro valstybės priežastis buvo tuometinė pramonės pradžia kurion netiko žmonės be amato ar išsilavinimo. Pagal jų duomenis, iš rytų Europos važiavo visuomenės pakraščiuose gyvenantieji. Kita priežastis – 1831 ir 1863 sukilimai

Rio Grande do Sul valstijos lietuvių istorija savotiškai rišasi su Čikagos lietuvių istorija. Vokiečiai jėzuitai Brazilijos pietuose kada nors tarp 1863 ir 1869 metų prigludė kun. Juozą Juškevičių. Dėl 1863 m. sukilimo caro valdžios ištremtas į Samara, per Sibirą ir Rytų Aziją nukeliavo į Braziliją, kur tuomet lietuvių dar nebuvo. Jėzuitai patarė kun. Juškevičiui vykti į JAV, kur lietuvių jau daug. 1869 spalio mėn. 60-ties metų amžiaus kun. Juškevičius Čikagoje ir, pagal A. Ambrose "Chicagos lietuvių istorija", buvęs pirmasis lietuvis apsigyvenęs šiame mieste.

(Rašiniui modernių laikų duomenis ir miesto vaizdus parūpino kun. Guido Wenzel, SJ iš São Leopoldo, RS).

Informacija spaudai

LIETUVOS PASIUNTINYBĖ

Lietuviškosios spaudos žiniai bei orientacijai, Lietuvos Pasiuntinybė Vašingtone prisiunčia Kardinolo Vincento Sladkevičiaus pareiškimą, padarytą duodany interview žinomam Italijos katalikų žurnalui "30 GIORNI".

Šis pareiškimas yra nepaprastai svarbus ne tik Lietuvos Bažnyčiai bet ir Lietuvos tarptautinės bei juridinės padėties atžvilgiu. Jis neabejotinai užbėga už akių bet kuriems bandymams, vienu ar kitu būdu padaryti sovietų atžvilgiu žestą, kuris inkorporacijos nepažinimą sušvelnintų. Tokių bandymų, atrodo, būta.

Prie šio pareiškimo pridedamas trumpas tekstas Kardinolo V. Sladkevičiaus žodžių, pasakytų Vasario 16 proga, Kauno Katedroje.

Šita stipri Lietuvos Bažnyčios pozicija nepaprastai sustiprina mūsų valstybės padėtį užsienyje.

o Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

SPAUDOS KONFERENCIJA NEW YORKE:

Gorbačiovo apsilankymo JAV proga, Lietuvių Informacijos Centro ir New Yorko LB pastangomis, buvo sukurta kitataučių spaudos atstovams konferencija New Yorke. Į spaudos atstovus kreipėsi PLB pirm. Bieliauskas, pabrėždamas: 1) kad asmeniškai dalyvavęs Persitvarkymo Sąjūdžio steigiamajame suvažiavime spalio mėn. Vilniuje ir patyręs tautos laisvės siekiančias nuotaikas; 2) kad Lietuva, Latvija ir Estija Stalino Raudonosios armijos buvo okupuotos birželio 1940 m. Hitleriui ir Stalinui rugpiūčio 23, 1939 pasirašius slaptą Molotovo-Ribbentropo paktą; 3) kad Gorbačiovo "persitvarkymo" ir "atvūrumo" politika nepagimdė Pabaltijų laisvės siekimo, verčiau sudarė sąlygas tam užguitam siekimui atviriau pasireikšti; 4) kad Lietuvos Katalikų Bažnyčia jau eilė metų siekia didesnių laisvių Lietuvai, kad Sąjūdis siekia autonomijos Sovietų Sąjungos rėmuose, o kad Laisvės Lyga siekia pilnos nepriklausomybės; ir, 5) kad laisvuose kraštuose gyvenę lietuviai remia Gorbačiovo pastangas atviriau ir demokratiškiau tvarkytis, tačiau pabrėžia, kad 1940 metais Pabaltijui padarytos skriaudos tegali būti atitaisytos tik gražinant iš jų atimtą pilną nepriklausomybę.

KELIAUJA

AUSTRALIJON: PLB pirmininkas su žmona Dr. Bieliauskiene dalyvauja Australijos Lietuvių Dienose ir Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėse. Ta proga planuoja aplankyti lietuvius Sydneyje, Adelaidėje, Melburne ir Canbergoje. Į Cincinnati grįžta sausio mėn. viduryje.

ROMON: PLB vice-pirm. ryšiams su kitataučiais, Algimantas Gureckas, kartu su Tomu Venclova vyksta Romon Kovo mėn. viduryje. Tenais susitiks su lenkų intelektualais/politikais kalbėtis lietuvių/lenkų santykių klausimais.

JUOKAI

CHURCHILIS IR BITĖ

Vieną dieną tiesiog erzino Churchillį užsispyręs kritikas, tarp kitko tardamas:

– Aš tvirtai tikiu, kad su priešū reikia kovoti tik jo paties ginklais.

– Tikrai? – abejingai atsiliepė Churchillis, – sakyk gi man, kiek tau imtu laiko bitei įgelti?

NESUBRENDĖLIS

– Tėte, aš jau noriu vesti.

– Dar nesi tam subrendęs.

– O kada aš tam pribrėsiu?

– Kai atsikratysi vedybine mintimi.

ANGIJA

GIRCKUS & CIA. LTDA.

CONFECÇÃO MASCULINA E FEMININA

MODAS

Rua Solon, 773 Fone: 221-6377 Bom Retiro
CEP 01127 – São Paulo – Capital

Vytautas Venckus

ANTANAS ŠABANIAUSKAS IR KITI

Lietuvių estradai šešiasdešimt metų

Iki Didžiosios Spalio revoliucijos D. Dolskis dainavo Peterburge "Vila Rode" restorane (taip rašo J. Paleckis savo romane "Paskutinis caras"). Vėliau gyveno Rygoje, dainavo Oskaro Stroko orkestre. 1929 metų pabaigoje (kaip ir kai kurie kiti buvę rusų muzikai, aktoriai, dirigentai ir režisieriai) atvyko į Kauną ir dainavo "Versalio" ir "Metropolio" restoranuose.

Kaip tvirtino jį mačiusieji, buvęs didelio talento ir plataus kūrybinio diapazono artistas, nepaprastai mokėjęs bendrauti su publika. Jį labai vertino Kipras Petrauskas ir rekomendavo vykti į Londoną įrašyti į plokšteles savo dainuojamus kupletus, šlagerius ir monologus. Aišku, jo lietuviškoji tartis buvo prasta ir tai gerokai diskreditavo jo įdainavimus. Tačiau šį trūkumą galima jam atleisti prisiminus, kad ir dabar yra menininkų, kurie net per 40 metų taip ir neišmoko lietuviškai, kaip D. Dolskis per vienerius metus. Geru žodžiu jį minime vien jau dėl to, kad jis ne tik pirmasis praskynė kelią lietuvių estradai, bet ir suteikė jai lietuvišką turinį: pasirinkęs madingus užsienio šlagerius, nesilaikydavo originalo teksto, bet dainuodavo apie "Palangos jūrą", apie "Rugagėlės", apie lietuvaites, Marytes, Elytes, Onytes ir panašiai, kurių buvo daręs joks kitas dainininkas.

D. Dolskis mirė 1931 m. gruodžio mėn. nuo plaučių uždegimo, pasirgęs vos 3 dienas.

Dolskis mirus, šią estafetę perėmė Antanas Šabaniauskas ir pergalingai nešė ištisą dešimtmetį, kol ją perdavė Romanui Marijošiui.

Antanas Šabaniauskas mirė tik prieš dvejus metus (1988 metais jam būtų sukakę aštuoniasdešimt penketi), tačiau apie jo veiklą neturime bent kiek daugiau žinių – išsamesnės autobiografijos, atsiminimų ir pan. O ir turimi duomenys dažnai yra gana prieštaringi. Net palyginus trijų enciklopedijų duomenis pama-

ŠABANIAUSKAS dainuoja švėsdamas savo aštuoniasdešimtmečio sukaktį. Nuotrauka iš Vandos Šabaniauskienės asmeninio archyvo

taip, kad jie visi skirtingi. Kai paskutiniaisiais gyvenimo metais susirūpinome gauti žinių iš jo paties, tai jis matyt dėl solidaus amžiaus, kiekvieną kartą pasakodavo vis kitaip. Todėl ir čia pateikti duomenys gali būti šiek tiek netikslūs.

Antanas Šabaniauskas gimė 1903 metų gruodžio 20 d. Jurbarko. Vaikystės vasaras praleido ganydamas žąsis, padėdamas motinai ruošti apie namus, o žiemą mokydamsis pradinėje mokykloje, Jurbarko vargonininkas J. Pocius, išgirdęs nepaprastai gražų berniuko "soprana", pakvietė jį giedoti bažnyčios chore, kur tasai ir susipažino su muzika. Vėliau mokėsi ką tik įsteigtoje Jurbarko progimnazijoje. Ją baigęs ėmė galvoti apie tolesnį gyvenimą. Lėšų toliau tęsti mokslą motina neturėjo. Bet čia į pagalbą atėjo JAV gyvenusi teta – motinos sesuo M. Ausikaitė, kuri davė lėšų nuvykti Italijon, įstoti į Saleziečių kongregacijos katalikų vienuolių kolegiją Estės miestelyje. Kongregacijos tikslas buvo rengti vienuolius kunigus, o sykiu suda-

ryti sąlygas mokytis kurios nors profesijos. A. Šabaniausko tikslas buvo mokytis dainuoti. Išbuvęs dvejus metus "broliuku tarnu", gavo kolegijos leidimą persikelti į Veroną, kur giedojo katedros chore ir mokėsi dainavimo pas Doną Andželinį. Tačiau saleziečių tikslas buvo savo auklėtinius padaryti kunigais. A. Šabaniauskas, kaip ir vėliau atvykęs kitas lietuvių dainininkas Juozas Mažeika, kunigu būti neturėjo jokio pašaukimo. Todėl trejus metus (nuo 1923 m.) pasimokęs Italijoje – toje vokalistų Mekoje – gerai pralavinęs jau iš prigimties teisingai susiformavusį balsą. 1927 m. grįžo į savo gimtąjį Jurbarką. Ir vėl laimingas sutapimas: kartą, plaukiant garlaiviu iš Jurbarko į Kauną, išgirdo jį dainuojant B. Dauguvietis ir nieko nelaukęs rekomendavo A. Šabaniauską į Valstybės teatro operos chorą. Čia ir prasidėjo jaunojo dainininko karjera. Retkarčiais jis atlikdavo ir epizodines partijas operoje, o laisvalaikiu dainavo vyrų kvartete ir 1930 m. A. Mikulskio suburtame vyrų oktete. Su tuo oktetu įdainavo ir kelias plokšteles. Vienoje plokštelėje buvo įrašyta viena gražiausių lietuvių liaudies dainų "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka", kur solo partiją atliko A. Šabaniauskas. Netrukus jis pradėjo dainuoti šlagerius su Hofmekelių orkestru.

1931 m. į Kauną atvykusios angly

Loanilda Alionis
— Sandra Mara G. O. Castro
ADVOGADAS
PRAÇA SANTA HELENA, 81 VILA PRUDENTE
TEL.: 914-4950 SÃO PAULO

EXCURSÕES "VILNIUS" 89

pela L U F T H A N S A e CETEMAR

"VILNIUS" 89 com 2 saidas: 04 de junho e 27 de agosto

ROTEIRO Finlândia, Estônia, Letônia, LITUÂNIA e LENINGRADO – MOSCOU. Depois mais duas opções: ROMA ou MUNIQUE.

INFORMAÇÕES: CETEMAR – tel. 258-5955 com

Dr. U. Vignola ou 241-2831 com Aleksandras Boguslauskas

plokštelių firmos "Columbia" atstovai, pastebėjo labai šlageriams tinkamą Šabaniausko balsą, pakvietė jį į Londoną, kad padarytų jo įrašą. Taigi 1933 m. A. Šabaniauskas Londone įdainavo pirmąsias savo plokšteles, o vėliau, beveik kasmet iki pat Antrojo pasaulinio karo, vykdavo į Angliją ir kitas Europos šalis daryti populiariausių to meto šlagerių — tango, fokstrotų, anglų ir klasikinių vairsų, neapolietiškių dainų bei operečių arijų įrašų. Žinoma, tai buvo be išimties užsienio autorių madingi kūriniai. Bet Šabaniausko dainavimo įkvėpti, susigundė šlagerius rašyti ir Lietuvos kompozitoriai estradininkai: K. Leipus, J. Lechavičius, S. Gailevičius, J. Bankas, J. Naikauskas, M. Marjanovičius ir J. Pakalnis.

A. Šabaniausko į plokšteles svetur įrašyti kūriniai (beveik šimtas) — tai tik mažą dalis jo repertuaro. Kai tik pasirodydavo naujas šlageris ar daina iš kino filmo, Šabaniauskas netrukus jau jį lietuviškai dainuodavo per radiją. Puikiai mokėdamas italių kalbą, o iš vaikystės ir vokiečių neretai tekstus versdavo pats, kitus — žinomi poetai St. Santvaras, B. Raila ir kiti. Daugiausiai Šabaniausko dainuojamų dainų tekstų į lietuvių kalbą yra išvertusi Adelė Lenartavičienė.

Dainavo jis radijo koncertuose beveik kas savaitę, be to, dar koncertuodavo visuomenei Kaune ir provincijoje.

Nuo 1944 m. A. Šabaniauskas dainavo Operos teatro ir Vaistybės filharmonijos choruose, dažnai važinėdamas ir su savo soliniais koncertais.

1947 m. kažkoks "veikėjas" iš Rokiškio po Šabaniausko koncerto, parašė pasipiktinimo pilną laišką "Tiesai": kodėl, girdi, dainininkui Šabaniauskui leidžiama dainuoti tuos išsigimusius buržuazijos šlagerius tarybiniais žmonėmis. Aišku, į šį laišką buvo žaibiškai reaguota ir Šabaniauskas Filharmonijos atleistas. Ilgą laiką jam teko, pasitraukus nuo savo mėgstamo meno, dirbti įvairių administracinių darbų įstaigose, nieko bendra neturinčiose su muzika.

Tačiau, kaip sakoma, auksas ir peleluose žiba: 1972 metais jis "iš naujo atrandamas". Vėl kviečiamas į estradą ir dešimtį metų dainuoja "Dainavos" ir

"Šaltinėlio" naktinių barų programose ir dideliuose reviu, taip pat ir kinofilmuose.

1983 m. įspūdingai buvo paminėtas jo 80 metų jubiliejus Jurbarkė. Bet tai, galima sakyti, ir buvo paskutinis tokio masto jo koncertas. Persišaides, 1987 m. vasario mėn. 9 d. mirė nuo plaučių uždegimo.

Antano Šabaniausko paliktos plokštelės su jo nepakartojamo grožio balso ir subtilaus atlikimo įrašais — tai didžiulis mūsų tautos lobis, kuris ateities kartoms bylos apie buvusią didelę paskutiniojo tarpukario dešimtmečio estradinės muzikos kultūrą, o mums, kurie išaugome skambant jo dainoms, visuomet primins mūsų vaikystę ir jaunystės romantiką.

Laiškas iš Lietuvos rašytas prieš Kaiėdas. Kaip ten dabar yra.

Mielieji,

pas mus dabar nusistovėjo labai minkšti su labai nedideliu šalčiu ($-3 - 5^{\circ}C$) orai. Todėl šiandieną iš ryto buvau be jokio reikalo nuvykęs į garažą — ten ir atgal sugaištu po 20-25 min. Kitaip sakant prasivaikščiojau ir prasivėdinau. Oras šiandien labai malonus, truputį sniegti. Taigi nutariau parašyti, šiek tiek atsigavęs nuo iš Jūsų gautos serijos laiškų.

Atrodo gavau visus laiškus ir juos buvusius lipdinukus (2). Ačiū už juos, malonu gauti. Tačiau noriu pasakyti, kad ir pas mus tokius pačius plačiai ir pakankamai gamina. Vėlavų taip pat turime pakankamai nors jos įteisinimas gal ir buvo netikėtumu. Biogai, kad tuojau atsirado "tautiečių", kurie iš viso to tautinio pakilimo sumojo pasidaryti pinigų, plėšia kiek gali ne tik pavieniai asmenys bet ir kooperatyvai.

Paskutiniu metu jaučiamas lyg koks atlygimas. Kitaip ir negalėjo būti. Yra įvairiai mąstančių karštakošių, kurie nejausdami gyvenimo pagrindo, pradėjo galvoti apie nepasiekiamus dalykus. Pergyvenusi baisias 1941 m ir 1945-48 metų represijas ir tikra to žodžio prasme lietuvių tautos genocidą, Lietuvos res-

publika buvo nustojusi savistovumą višais atžvilgiais. Stojus į valdžią Gorbačioviui palaipsniui gyvenimas pradėjo keistis. Taip nuo 1985 metų ir ypatinai šių metų liepos mėn. daug atgavome žmoniškumo teisių. Apie tai jau jums tenai žinoma. Dabar atsidadūrėme su viena labai svarbia problema — mes norime turėti platų ir visa apimančią respublikos suverenumą, o Maskvoje sėdintys visoje eilėje vadovaujančių senojo raugo ir mąstymo biurokratai nori išlaikyti centralizuotą valdymą, bijodami netekti savo patogių ir daugelį privilegijų garantuojančių kėdžių. Ypač tai liečia savo gyvenimą jau baigiančius atgyvento savo amžių ir laikančius save nepakeičiamais. O yra tiek daug ir sveikai galvojančio jaunimo, kurie turi ir daugiau energijos ir minčių gamyboje, bei apskritai gyvenime, kas iki šiol buvo draudžiama ne tik įgyvendinti, bet ir įsakyti bei pagaivoti.

Mūsų mokslininkai patys pirmieji Sąjungoje pasiūlė ir pateikė Maskvai naujos ekonomikos koncepsiją. Tačiau jau praėjo du-trys mėnesiai kaip tenai viršūnėse sprendžia mūsų pateiktą medžiagą ir visokie "aukšto rango" mokslininkai ieško kaip visą tai užginčyti, įrodyti lietuvių nacionalizmo pasireiškimą, o savo protingo ir ekonomikos pagerinimui reikalingų priemonių nesiūlo ir tvirtai laikosi įsikibę buvusio iki šiol centralizmo. O mes respublikoje turėdami ekonomikoje tikrai 10°/o valdymo sferoje nieko neparodysime prieš sąjunginių ministerijų diktatą.

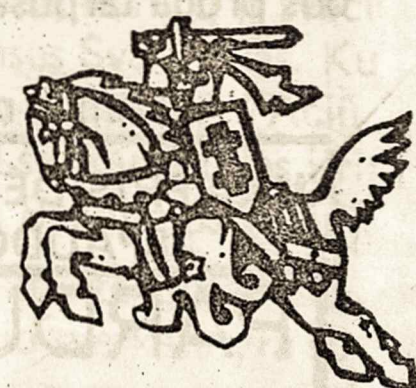
Tai tiek šiuo metu. Jau turbūt iki naujų metų ir nerašysime, todėl siunčiu sveikinimą švenčių proga, gražiai praleisti bei sutikti naujus metus, geros sveikatos ir, kad Jus lankytų tikrai geros žinios ir netikėtumai, kurie šiais laikais pasitaiko.

Visi, visi lietuviai — giminės ir pažįstami. Iki...

Maždaug galima susidaryti vaizdą, kaip dabar ten kovojama ir iki kur prieta kovojant dėl Lietuvos laisvės.

Stebėtojas

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

CURSO LITUANO - Fone: 273-0338

MŪSŲ ŽINIOS

ŠVENTAS KAZIMIERAS GYVAS

Praeitą sekmadienį, balandžio 2 d., atkelta iš Gavėnios, buvo atsvešta šv. Kazimiero šventė Jo asmeninė lietuvių parapijoje. 16 val. mišioms prisipildė pilnai koplyčia. Choras, vadovaujamas maestro Viktoro Tatarūno ir vargonams lydint Liudo Ralicko, gražiai giedojo velykines ir šventojo giesnes. Celebrantas kun. Petras Rukšys pasakė pamokslą Kristaus prisikėlimo dvasioje, o kartu ir Tautos prisikėlimo veiksmu bei šv. Kazimiero palaičių grįžimo į Vilniaus katedrą nuotakoje. Tauta aukojosi ir kentėjo ne veltui ir dabar matosi to pasiaukojimo vaisiai. Gal tik mes čia užsienyje mažai aukojamės dėl mūsų tikėjimo ir dėl lietuviybės. Taigi ir mūsų išlikimas gyva tautos dalimi yra abejingas.

Parapijos klebonas, kun. Pranas Gavėnas, dėl ligos, šventėje negalėjo dalyvauti. Visgi iš ligoninės patalo rūpinosi, kad viskas gerai prabėgtų. Po Mišių, salėje buvo kuklios suneštinės vaisės per kurias žmonės galėjo pabendrauti ir pasisvečiuoti. Buvo net svečių iš Lietuvos: Magdalenos Buitvydienės iškvieistos viešnios Stasė Varaškienė iš Kybartų, Stasė Pauliukonienė iš Vilkaviškio ir Adastra Maurienė iš Vilniaus. Iš Porto Alegre atvykusi ir apsistojusi pas Aldą ir Joną Chorocių Ruti Čižanauskaitė taip pat dalyvavo šventėje, užmokėjo ML-voš prenumeratą ir nusipirko automobilių lipinelių.

Per vaises, lietuvišku įpročiu, buvo dainuojamos tradicinės dainos ir tas sujaudino nevieną iki ašarų.

Šv. Kazimieras dar gyvas, o su Juom išliksim gyvi Bažnyčiai ir Tautai mūsų Jo gėrbėjai.

NUKELIAMA

Pranešame, kad mūsų rengiama LINKSMA POPIETĖ, dėl prailginto savaitgalio, iš balandžio 16 d. nukeliama į 23 dieną.

Programoje: inscenizuoti vaizdeliai, montažai, kupletai ir kt.

Primename, kad reikia įsigyti pakvietimus, kurių kaina NCz\$.1 (Vienas naujas kruzadas).

Po programos veiks užkandinė, tai bus proga tarpusavio pabendravimui

Dramos mėgėjų ratelis

AUKA PRISIDĖK PRIE LIETUVIŠKOS SPAUDOS IŠLAIKYMO

PARDUODAME
AUTOMOBILIAMS
LIPINĖLIUS
VĒLIAVĒLES
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

Šio "ML" numerio

GARBĖS LEIDĖJAI
VERONIKA SEIBUTIENĖ

Mielai ML skaitytojai ir rėmėjai širdingai dėkojame ir linkime geros sveikatos.

Administracija

PAIEŠKOMA IŠ LIETUVOS

Ieško iš Lietuvos giminių, žinomų šiuo adresu (bet nutrūkusiais santykiais):

- José Petruskas, Rua Americo Vespucci 136 - Sto. André;
- José Petruskas, Rua Real Grandeza, 182, Rio de Janeiro;
- Juozas Petruskas, Rua Nova, 343, Casa Sloper, Recife – Pernambuco;
- Jonas Ližas, Rua Prof. Castro Pereira, 18, Casa Verde, S. Paulo;
- Pedro Gudaitis, iš Paraná.

Jei kas ką apie minėtus asmenis žino, prašoma pranešti p. Magdalenai Buitvydinei, telef. 63-6513.

Dar ieškomi:

- Ona Serbentaitė Odssendorf, Rua Trieste 13, Utinga, Sto. André, S. Paulo.
- Ieško Anelė Rimšienė, iš Lietuvos;
- Ana Domininkaitis, R. Aurora 498-2° and., apt. 26, S. Paulo. Turėjo sūnų Albiną, dukrą Teresę. Ieško brolis Jonas Liepinis, iš Lietuvos.

SVEIKINIMAS IR PADRĄSINIMAI

Pe. Pranas-Francisco Gavėnas, SDB
Rua Juatindiba, 28
03124 SÃO PAULO – BRASIL

235610

LIETUVA, *Telšiai,*
Spaudos 4

Vyskupas Antanas Vaičius

Telšiai, 1989 m. Velykos

Mielas Broli.

Linksmų šv. Velykų ir visokeriopos

Prisikėlusiojo palaimos linkime Jums iš Tolimosios Žemaitijos, ypač iš Telšių.

Aleliuja. Stiprios sveikatos ir ilgų – darbingų metų Bažnyčios ir mūsų Tėvų nės labui.

Maldos vienybėje už dvasinį mūsų Tautos atgimimą –

Jūsų

Vysk. Antanas Vaičius

(Kun. Gavėnui ir kun. Rukšiui)

Aš labai džiaugiuosi galėjęs nors paviršutiniškai susipažinti su tėvų saleziečių atliekamu visuomeniniu – kultūriniu darbu. Jūsų vienuolynas – tai labai rimtas religinis centras ir lietuviškosios kultūros židinys. Gerai suprantu kokią didelę sunkaus darbo našta Jūs kantriai nešate...

"Mūsų Lietuvą" jau pradėjau gauti. Labai ačiū. Ji man padės ir toliau palaikyti ryšį su Brazilijos lietuviais. Aš noriu būti jums naudingas. Jeigu skaitysite, kad aš galiu jums kame nors padėti, būtinai man parašykite. Kas nuo manęs priklausys, padarysiu...

Nuoširdžiai sveikinu jus su šv. Velykomis. Lai prisikėles Kristus suteikia juma palaimą ir lai Jis laimina visus jūsų darbus.
(Vyt. Skuodis)

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI MŪSŲ, LIETUVOS PRENUMERATA, tai išsityti čekį, Francisco Gavėnas arba Petras Rukšys vardu ir pasiųsti paprastu paštu.

• Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

ŽODYNAS

DICIONÁRIO

PORTUGUÊS LITUANO

LITUANO PORTUGUÊS

SEGUNDA EDIÇÃO

MŪSŲ LIETUVA